

NEXIA TÜRKiYE

denetim ▪ danışmanlık ▪ vergi

www.nexiaturkey.com.tr

Yayınlayan : Nexia Türkiye / As Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş.

Yazan : Cem Tezelman

Kapak Tasarım : Biz Reklam ve Halkla İlişkiler Ltd. Şti.

Renk Ayrımı ve Baskı : Kadıköy Matbaa A.Ş. 0216 545 25 40

Yayın Tarihi : Ekim 2007

Bu kitaptaki bilgiler kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

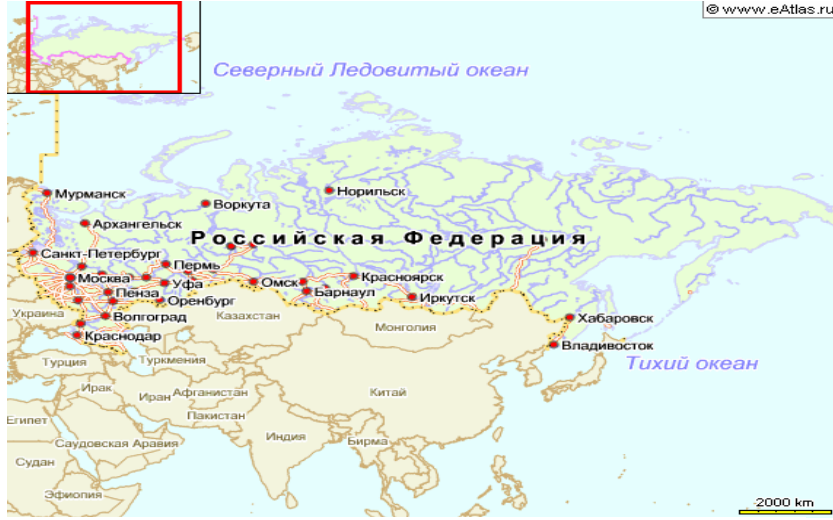
Rusya'da İş Yapma Olanakları

Cem TEZELMAN

NEXIA TÜRKİYE Yayınları

Ekim 2007

RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER

RUSYA FEDERASYONU

Rusya Federasyonu demokratik federatif cumhuriyettir, başkenti Moskova şehridir.

Rusya Federasyonu'nun yüzölçümü 17.075.200 km² olup, 16.995.800 km²'si toprak, 79.400 km²'si ise sudur.

Rusya Federasyonu iklimi Avrupa sınırında nemli kıtasal iklim, Sibirya'da subarktik, kuzey kutbuna doğru tundra, kışlar Karadeniz boyunca soğuk, Sibirya'da dondurucu, yazlar steplerde Arktik kıyılarına nazaran daha ılımandır.

Deniz seviyesinden yüksekliği:

en alçak noktası: Hazar Denizi -28 m.

en yüksek noktası: Elbrus Dağları 5,633 m'dir.

Rusya Federasyonu doğal kaynakları zengin olan bir ülkedir. Doğal gaz, petrol, kömür, mineraller, kereste, elmas bakır, demir-çelik başlıca bilinenleridir.

Nüfus : 142,893,540 (Temmuz 2006 verileri)

Nüfus artış oranı: %-0.37 (2006 verileri)

Nüfusun etnik dağılımı: Rus %79.8, Tatar %3.8, Ukraynalı %2,

Başkır %1.2, Çuvaş %1.1, diğer %12.1

Okur yazar oranı: 15 yaş ve üzeri için veriler

toplam nüfusta: %99.6

erkekler: %99.7

kadınlar: %99.5

Rusya Federasyonu para birimi RUS RUBLESİ'dir. Uluslararası Ruble kodu RUR'dur.

İletişim ve taşımacılık altyapıları oldukça gelişmiştir. Büyük şehirlerin hepsinde GSM standardında telefon bağlantısı, sabit telefonları, internet bağlantısı bulunmaktadır. Ülke içi ulaşım karayolları, demiryolları ve iç su yolları ile gerçekleştirilmektedir. Demiryolları ağı çok gelişmiştir, ülkenin hemen hemen her tarafına demiryolu ile ulaşmanız mümkündür. Büyük şehirlerde birden fazla hava limanı bulunmaktadır ve havayolları coğrafya dolayısıyla çok etkin kullanılan bir ulaşım aracıdır.

RUSYA'DA YATIRIM OLANAKLARI VE VERGİLENDİRME

I. YABANCI SERMAYE

Yabancı yatırımların özendirilmesi, haklarının korunması ile yatırım ve yatırımcı tanımlarında uluslararası standartlara uyulması amacıyla yabancı sermaye kanununda önemli değişikliklere gidilmiştir.

Yabancı sermaye kanunu, yabancı yatırımcıların gerçekleştirdikleri yatırımlarının ve onlardan elde edilen gelir ve kar hakları ile ilgili garantilerin, yabancı yatırımcının Rusya Federasyonu alanında girişimcilik faaliyetlerinin şartlarını belirlemektedir.

Yabancı sermaye kanunu, yabancı kökenli maddi ve mali kaynakların, yüksek teknoloji ve tekniğin, yönetim deneyiminin (tecrübenin) Rusya Federasyonu ekonomisine çekmeye ve etkin şekilde kullanılmasına, yabancı yatırımcıların faaliyet şartlarına istikrar sağlamasına ve yabancı yatırımların hukuki rejiminin uluslararası hukuka ve uluslararası yatırım pratiğine uygunluğunun sağlamasına yöneliktir.

1.1 Yabancı Sermaye Kanun'unda Kullanılan Ana Kavramlar

yabancı yatırımcı – yerleşik olduğu ülkenin medeni kanun haklarından yararlanan ve ilgili ülkenin kanunlarına göre Rusya

Federasyonu'nda yatırım yapma hakkına sahip **yabancı tüzel kişi**; yerleşik olduğu ülkenin medeni kanun haklarından yararlanan ve ilgili ülkenin kanunlarına göre Rusya Federasyonu'nda yatırım yapma hakkına sahip **yabancı tüzel olmayan kişi**; yerleşik olduğu ülkenin medeni kanun haklarından yararlanan ve ilgili ülkenin kanunlarına göre Rusya Federasyonu'nda yatırım yapma hakkına sahip **yabancı gerçek kişi**; sürekli olarak Rusya Federasyonu'nu dışında yaşayan, ikamet ettiği ülkenin medeni kanun haklarından yararlanan ve ilgili ülkenin kanunlarına göre Rusya Federasyonu'nda yatırım yapma hakkına sahip **vatandaşlığı bulunmayan gerçek kişi**; Rusya Federasyonu'nun taraf olduğu uluslararası anlaşma uyarınca Rusya Federasyonu'nda yatırım yapma hakkına sahip **uluslararası kuruluş**; federal kanunların belirlediği düzen uyarınca **yabancı ülkelerdir**.

yabancı yatırım – yabancı yatırımcının, Rusya Federasyonu topraklarında girişimcilik konusu objesine, nakit kaynaklar (yabancı ve Rus döviz cinsinden) kıymetli evraklar, diğer her türlü varlık, mülkiyet hakları, para cinsinden ifade edilebilen entellektüel faaliyet sonuçları (hizmet ve bilgi dahil) kendine ait medeni haklar (eğer sözkonusu haklar Rusya Federasyonu'nda federal kanunlar uyarınca sınırlandırılmamışsa) şeklinde **yaptığı yatırımdır**.

direkt yabancı yatırım – yabancı yatırımcının, Rusya Federasyonu'nda ortaklık veya tüzel kişi olarak kurulan veya kurulacak olan ticari işletmenin sermayesinde en az %10'luk payı **satın alması**; yabancı yatırımcının, Rusya Federasyonu'nda kurulan

yabancı tüzel kişiye ait şubenin aktiflerine **yaptığı sermaye yatırımı**; gümrük değeri 1.000.000 Rubleyi aşan ve Bağımsız Devletler Topluluğunun dış ticaret faaliyetleri mal cinsi listesinin XVI ve XVII bölümlerinde belirtilen **ekipmanın Rusya Federasyonu'nda yabancı yatırımcı tarafından kiralanması**.

yatırım projesi – Rusya Federasyonu kanunlarının öngördüğü standartlara göre geliştirilen plan-proje dökümanları ile birlikte, gerçekleşecek direkt yabancı yatırımın süresinin, hacminin, ekonomik dayanağının (gerekçesinin) izah edilmesi (gösterilmesi).

öncelikli yatırım projesi – yabancı yatırımın en az 1.000.000.000 Ruble (veya kanunun yürürlüğe giriş tarihindeki RF Merkez Bankası kuruna göre Ruble karşılığında düşük olmayan yabancı dövizin) tuttuğu proje veya sermayenin içinde yabancı yatırımcıya ait minimum payın en az 100.000.000 Ruble (veya kanunun yürürlüğe giriş tarihindeki RF Merkez Bankası kuruna göre Ruble karşılığında düşük olmayan yabancı döviz) olan ticari şirketten ibaret bir yatırım projesidir.

yatırım projesinin geri dönme süresi – yatırım projesinin finanse edilmeye başladığı günden, yatırım projesinin başa baş noktasına ulaştığı güne kadar geçen **süredir**.

yeniden yatırım (reinvestment) – yabancı yatırımcının veya yabancı sermayeli ticari şirketin yatırım sonucu elde ettikleri gelir veya

kazancı Rusya Federasyonu'nda girişimcilik faaliyeti objelerine **tekrar yatırması**.

toplam vergi yükü – yatırım projesi finanse edilmeye başladığı andan itibaren, yatırım projesini gerçekleştiren yabancı yatırımcının veya yabancı yatırım kaynaklı ticari işletmenin, gümrük vergileri (Rus kanunlarına göre dış ticaret sırasında Rusya Federasyonu'nun ekonomik çıkarlarını korumak amacıyla tahsil edilen gümrük vergileri hariç) federal vergiler (Rusya Federasyonu'nda üretilen mallar üzerinden tahsil edilen Lüks Tüketim Vergisi ve KDV hariç) ve bütçedışı fonlara ödemeler (RF Emeklilik Fon'u aidatları hariç) şeklinde üstleneceği nakit ödeme yüküdür.

1.2 Yabancı Yatırımcıların ve Yabancı Sermayeli Ticari Şirketlerin Faaliyetinin Hukuki Düzenlemesi

Federal kanunların öngördüğü istisnalar hariç yabancı yatırımcıların faaliyetinin hukuki düzenlemesi Rus yatırımcıların faaliyetinin hukuki düzenlemesinden daha kötü olamaz. Federal kanunların yabancı yatırımcılar için öngördüğü istisnalar, anayasa düzeninin, manevi değerlerin, sağlığın, kişilerin hak ve yasal menfaatlerinin korunması, ülke milli güvenliği ve savunması amaçlarının yerine getirildiği durumlarda uygulanır.

Yabancı yatırımcılar için teşvik nitelikli istisnalar Rusya Federasyonu'nun sosyal ve ekonomik gelişmesi amaçları doğrultusunda uygulanabilir (iptal edilebilir). Teşvik türleri ve

teşviklerin tanınması düzeni Rus Kanunları ile tespit edilir.

Yabancı yatırımcı, Rusya Federasyonu alanında kurulan yabancı sermayeli şirketin tüzük sermayesinde (yabancı yatırımcılar) sermayenin %10'dan fazlasına sahipse, sağladığı karı yeniden yatırım (reinvestment) amacıyla kullanıyorsa, işbu federal kanunda yer alan garanti ve muafiyetlerden eksiksiz olarak yararlanacaktır.

Rus bir şirket "yabancı sermayeli şirket" statusünü, yabancı bir yatırımcının katılımı ile alır ve bu günden itibaren yabancı sermayeli ticari şirket ve yabancı yatırımcı gibi işbu kanunda yer alan garanti ve muafiyetlerden eksiksiz yararlanabilir. Yabancı yatırımcı çekildiği gün şirket, "yabancı sermayeli şirket" statüsünü yitirir (Birden fazla yabancı yatırımcı söz konusu ise tüm yabancı yatırımcıların çekilmesi ile). O günden itibaren ticari şirket ve yabancı yatırımcı işbu kanunda belirlenen garanti ve muafiyetleri yitirir.

1.3 Rusya Federasyonu'nda Yabancı Yatırımcı Hakkının Korunması

Yabancı Yatırım Kanunu'nun 5. maddesine göre, Rusya Federasyonu toprakları içinde işbu kanunun, diğer federal kanunların, RF yasama kaynaklarının ve uluslararası anlaşmalarının yabancı yatırımcıya sağladığı haklar ve çıkarlar tam ve koşulsuz şartsız olarak muhafaza edilir.

Rus medeni kanun hükümleri uyarınca yabancı yatırımcılar, devlet organlarının ve/veya yerel organların yetkililerinin kanun dışı fiillerinden (eylemsizliğinden) dolayı uğradıkları zararın tazmin edilmesini talep edebilirler. Yabancı yatırımcı Rusya Federasyonu alanında Rus kanunlarının yasaklamadığı her türlü yatırımı gerçekleştirebilir.

1.4 Millileştirme veya Devlet Tarafından El Koyma

Durumunda Yabancı Yatırımcılara veya Yabancı Sermayeli Şirketlere Sağlanacak Tazminatların Garantisi

Federal kanunların veya Rusya Federasyonu'nun taraf olduğu uluslararası anlaşmaların öngördüğü durumlar hariç yabancı yatırımcıların veya yabancı sermayeli şirketlerin mülkü (varlıkları) millileştirilemez, mülke (varlığa) el konulamaz. Yabancı yatırımcılara veya yabancı sermayeli şirketlere ait mülke (varlığa) el konulması halinde mülkün (varlığın) değeri sahiplerine ödenir. Yabancı yatırımcılara veya yabancı sermayeli şirketlere ait mülkün (varlığın) millileştirilmesi durumunda mülkün (varlığın) değeri sahiplerine tazmin edilir.

1.5 Rusya Federasyonu Kanunlarının Yabancı Yatırımcının ve Yabancı Sermayeli Şirketlerin Aleyhine Değişmesi Halinde Yabancı Yatırımcıya ve Yabancı Sermayeli Şirkete Tanınan Garantiler

Rus gümrük ve vergi mevzuatının yabancı yatırımcının ve yabancı sermaye kaynaklı ticari şirketlerin aleyhine değişmesi durumunda ya da yatırım faaliyeti ile ilgili vergi yükünü arttıran veya yabancı yatırım faaliyetini kısıtlayan federal kanunların yürürlüğe girmesi halinde bu olumsuz değişiklikler, yabancı yatırımcıyı ve yabancı sermaye kaynaklı ticari şirketleri, yatırımın geri dönüşü süresi içinde ama en fazla 7 yılı geçmemek şartıyla etkilemez.

Yukarıda yer alan garantiden yararlanabilmesi için Rusya'da kurulu yabancı sermayeli Rus şirketindeki yabancı sermayenin hisse oranının en az %25 olması şartı aranır.

1.6 Gelir, Kar ve Yasal Yollardan Elde Edilen Diğer Parasal Değerlerin Rusya Federasyonu Alanında Kullanılma veya Yurtdışına Transfer Edilme Garantisi

Yabancı yatırımcı, Rusya Federasyonu kanunlarının öngördüğü tüm vergileri ve harçları ödedikten sonra elde ettiği gelirleri ve karı istediği şekilde kullanabilir. Vergi ve harçlar ödendikten sonra yabancı yatırımcının elde ettiği gelir ve kar Rusya içinde yeni yatırıma dönüştürülebilir veyahutta yurtdışına transfer edilebilir.

1.7 Yabancı Sermayeli Ticari Şirketin Kuruluşu ve Tasfiyesi

Yabancı sermayeli şirketlerin kuruluşu ve tasfiyesi Rus kanunlarına göre gerçekleşir. Yabancı sermayeli şirket şeklinde örgütlenen yabancı yatırımcılar tıpkı Rus firmaları gibi devlet sicil kaydına tabidir. Diğer bir anlatımla Rus firma ile yabancı sermayeli Rus şirketinin kuruluşu ve tasfiyesi arasında bir fark yoktur.

1.8 Yabancı Yatırımcının Sermaye Taahhüdü Olarak Koyabileceği Araçlar

Yabancı yatırımın sermaye taahhüdü, nakit, kıymetli evrak veya para cinsinden ifade edilebilen her türlü varlık veya mülkiyet hakkı olabilir (arazinin bedelsiz kullanma hakkı ticari şirketlerin sermaye taahhüdü olarak kabul edilmemektedir). Aynı sermaye konulması halinde değer tespiti için ekspertiz raporu gerekmektedir.

1.9 Yabancıların Kurabilecekleri Şirketler Nelerdir

Yabancı yatırımcıların kurabilecekleri veya iştirak edebilecekleri şirketler şunlardır:

Anonim Şirket

Limited şirket

Tam sorumlu limited şirket

Adi şirket

Üretim Kollektif ortaklığı (sadece gerçek kişiler kurabilirler)

Komanditer ortaklık

Adi ortaklık

II. ŞİRKETLER HUKUKU

Yaygın olarak kullanılması ve tercih edilmesi nedeniyle burada anonim Şirketlere ve limited Şirketlere değinilecektir.

2.1 Anonim Şirketler

Anonim Şirketler, sermayesi belli hisse sayısına bölünmüş Şirketlerdir. Anonim Şirketlerin kurucu ortakları, Şirket borçlarından kendilerine ait olan hisse değeri kadar sorumludurlar.

RF Medeni Kanunu'nun md:97 uyarınca Anonim Şirketler halka açık ve halka kapalı olarak iki türlü kurulabilir. Halka açık anonim Şirketlerde ortaklar kendi hisselerini diğer hissedar ortakların onayı olmadan satabilirler. Bu tip anonim Şirketler serbest hisse sürüşü yapabilir. Halka açık anonim Şirketler her yıl sonunda açık iletişim kaynakları ile yıllık bilanço, kar/zarar cetvelini ve yıllık raporu yayınlamak zorundadır.

Halka kapalı anonim Şirketlerde hisseler sadece ortakların veya diğer belli kişilerin arasında dağıtılır (Ortakların sayısı 50 kişiye geçemez). Bu tip Şirketler hisselerini serbestçe piyasaya süremez. Anonim Şirketler tek kurucudan oluşan bir Şirket tarafından kurulamazlar.

Halka Açık Anonim Şirketlerin asgari sermaye tutarı 100.000 Rubledir, Halka Kapalı Anonim Şirketlerin asgari sermaye tutarı 10.000 Rubledir (10.09.07 tarihindeki döviz kuru 25,66 Ruble eşittir 1 ABD doları).

2.1.1 Hisselerin Ödenmesi

Şirketin kuruluş sermayesinin %50'si şirketin sicil tarihinden sonra 3 ay içinde ödenmelidir, kalan %50'si ise sicil tarihinden sonra 1 yıl içinde mutlaka ödenmek zorundadır.

2.1.2 Anonim Şirketin Organları, Görev ve Sorumlulukları

Anonim şirketlerde kanunen bulunması gereken zorunlu organlar:

- Ortaklar genel kurulu
- Yönetim kurulu
- Genel müdür
- Denetim kurulu

2.1.3 Ortaklar Genel Kurulu

Ortaklar genel kurulu anonim şirketin en yetkili organıdır. Ortaklar genel kurul toplantısı mali yılın sonundan sonra en erken 2 ay ve en geç 6 ay içinde gerçekleştirilmek zorundadır. Yönetim kurulu, denetleme kurulu, denetici seçimi ortaklar genel kurul toplantısında gerçekleştirilir.

2.1.4 Yönetim Kurulu

Genel Kurul'un yetkisi dışında olan konulardan ve şirket genel yönetimi ile ilgili aktivitelerinden sorumludur. Yönetim kurulu, kurul başkanı, denetleme kurulu, şirket denetçisi, şirket yöneticileri ve diğer insanların isteği üzerine tüzükte açıklandığı gibi toplanabilir. Yönetim Kurulunun üye sayısı, genel kurul kararı veya tüzükle belirlenir. Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Müdür ve yönetim organlarındaki diğer üyeler yönetimde şirketin menfaatleri doğrultusunda insafıca, makul bir biçimde hareket etmelidirler. Yönetim kurulu yetkileri ortaklar genel kuruluna verilebilir ve böylece iki organ birleştirilerek basitleştirilebilir.

2.1.5 Genel Müdür

Genel Müdür Rusya Federasyonu kanunları çerçevesinde birinci derecede sorumlu bir üvandır ve oldukça geniş yetkilere sahiptir. Bu yetkiler kanunla verildiği için özel hukuk çerçevesinde düzenlenmiş vekaletnameler ile kanuna aykırı bir biçimde sınırlandırılmaz. Bu kadar geniş bir yetki ve sorumlulukla donatılmış ünvanın özelliklerinin bilinmesinde fayda vardır. Genel Müdür ortaklar Genel Kurulu tarafından seçilir ve yine ortaklar Genel Kurul'u tarafından görev süresi dolmadan görevden alınabilir.

Genel müdür yetkileri:

- temsil fonksiyonu dahil şirket adına vekaletnameye ihtiyaç duymadan hareket edebilir ve anlaşma imzalayabilir;

- temsil misyonu dahil şirket adına personele vekaletname verebilir;
- personeli işe alma, işten çıkartma, transfer etme emirlerini, personele karşı teşvik ve cezalandırma amaçlı yaptırımları uygulayabilir;
- Anonim şirketler kanunu ve şirket tüzüğü ile ortaklar genel kurulu, yönetim kurulunun yetkisine dahil edilmeyen diğer hak ve yetkileri üstlenir.

2.2 Limited Şirketler

Limited şirketler, sermayesi belli paylara bölünmüş bir veya birden fazla kişi tarafından kurulan şirketlerdir. Limited şirketlerin kurucu ortakları, şirket borçlarından kendilerine ait payların değeri kadar sorumludurlar.

Limited şirketlerin hukuki durumu RF Medeni Kanun ve Limited Şirketler Kanunu ile belirlenir. Limited şirketler tek kurucudan oluşan bir şirket tarafından kurulamazlar.

Limited şirketin ortak sayısı 50 kişiye geçemez aksi halde şirket ya anonim şirkete dönüşmelidir ya da tasfiye edilmelidir. Asgari sermaye tutarı 10.000 Rubledir. (10.09.07 tarihindeki döviz kuru 25,66 Ruble eşittir 1 ABD doları)

2.2.1 Pay Senetlerinin Ödenmesi (Sermaye Taahhüt Borçlarının Ödenmesi)

Limited şirketin ortakları kuruluş esnasında tüzükte belirtilen sermaye tutarının %50'sini ödemek zorundadırlar. Kalan %50'si aksi tüzük ve ana sözleşmede öngörülmediği sürece şirketin devlet siciline kayıt tarihinden sonra 1 yılı aşmayan süre içinde ödenmek zorundadır.

2.2.2 Limited Şirketin Organları, Görev ve Sorumlulukları

Limited şirketlerde kanunen bulunması gereken zorunlu organlar:

- Ortaklar genel kurulu
- Genel müdür
- Denetim kurulu (sadece ortaklar sayısı 15 kişiyi geçince zorunludur)

2.2.3 Ortaklar Genel Kurulu

Ortaklar genel kurulu anonim şirketin en yetkili organıdır. Ortaklar genel kurul toplantısı mali yılın sonundan sonra en erken 2 ay ve en geç 6 ay içinde gerçekleştirilmek zorundadır. Yönetim kurulu, denetleme kurulu, denetici seçimi ortaklar genel kurul toplantısında gerçekleştirilir.

2.2.4 Yönetim Kurulu

Şirket tüzüğü ile Yönetim Kurulu'nun oluşturulması öngörülebilir. Yönetim Kurulu üyelerinin yetkileri Limited şirketler kanunun öngördüğü düzen içinde tüzükle belirlenir.

Şirket tüzüğü ile Yönetim Kurulu üyelerine aşağıdaki yetkiler verilebilir:

- şirket yönetim organlarının oluşturulması
- onların yetkilerinin önceden sona erdirilmesi
- yüksek tutarlı anlaşmaların yapılması
- onaylanması gereken anlaşmaların onaylanması
- Genel Kurul'un çağırılması, toplanması ve düzenlenmesi
- Limited şirketler kanunun öngördüğü diğer sorunların karara bağlanması

2.2.5 Genel Müdür

Genel Müdür Rusya Fed.nu kanunları çerçevesinde birinci derecede sorumlu bir ünvandır ve oldukça geniş yetkilere sahiptir. Bu yetkiler kanunla verildiği için özel hukuk çerçevesinde düzenlenmiş vekaletnameler ile kanuna aykırı bir biçimde sınırlandırılmaz. Genel Müdür ortaklar Genel Kurul'u tarafından seçilir ve yine ortaklar Genel Kurul'u tarafından görev süresi dolmadan görevden alınabilir.

Genel Müdür hak ve yetkileri;

- temsil fonksiyonu dahil şirket adına vekaletnameye ihtiyaç duymadan hareket edebilir ve anlaşma imzalayabilir;
- temsil misyonu dahil şirket adına personele vekaletname verebilir;
- personeli işe alma, işten çıkartma, transfer etme emirlerini, personele karşı teşvik ve cezalandırma amaçlı yaptırımları uygulayabilir;
- Limited şirketler kanunu ve şirket tüzüğü ile ortaklar genel kurulu, yönetim kurulunun yetkisine dahil edilmeyen diğer hak ve yetkileri üstlenir.

2.2.6 Pay Devirleri

Ortak kendi payını diğer ortaklara satabilir. Bu satış için diğer ortakların izni gerekmez. Eğer tüzükte aksine bir hüküm yoksa şirket payının 3. kişilere satışı mümkündür.

Yine tüzükte aksine bir hüküm yoksa (Ltd. Şirketler kanunu md:21/4. fıkra) şirket ortakları payın satışında öncelikli satın alma hakkına sahiptir. Eğer şirket ortakları öncelikli satın alma hakkından faydalanmak istemiyorlarsa şirket payı 3. kişilere satılabilir.

Eğer tüzükle payların 3. kişilere satışı yasaklanmışsa (Ltd. Şirketler kanunu md:23/2. fıkra) ve bu durumda diğer ortaklar ayrılan ortağın payını satın almak istemiyorlarsa, şirket satılan bu payı kendisi almak zorundadır.

III. ŞİRKET KURULUŐLARI

Rusya Federasyonu'nda tüzel kişilerin ve özel teşebbüslerin registre işlemlerini, kurulacak işletmelerin veya registre olmak isteyen özel teşebbüslerin buldukları yerlerdeki vergi organları yapar.

Şirket kuruluş iŐlemi için vergi organları devlet harcı tahsil ederler. Şirket registresi, Şirket registresi için gerekli bütün evrakların toplandığı ve ilgili Şekilde vergi dairesine ulaŐtırıldıđı günden sonra 5 iş günü içinde gerçekleşir.

3.1 Şirket Kuruluşu için AŞağıdaki Belgelere İhtiyaç Duyulur

- 1) Noter tarafından onaylanmış Şirket kurma başvurusu
- 2) Rusya Federasyonu'nda Şirket kurma kararı
- 3) Kurulacak Şirketin kuruluş evrakları (Tüzük, ana sözleşme, protokol, karar)
- 4) Kurucu ortağın yabancı tüzel kişi olması halinde, söz konusu tüzel kişinin yerleşik olduğu ülkenin kanunlarına göre tüzel kişi olduğunu kanıtlayan resmi evraklar (Ticaret sicil gazetesi, vergi sicil no'su, sanayi ve ticaret odasına kayıtlı olduğuna dair belge)
- 5) Kurucu ortağın Őahıs olması halinde pasaport (noter onaylı pasaport tercümesi)
- 6) Devlet harcının ödendiğine dair belge.

Kanunun md:9 göre, kurucu ortağın yabancı tüzel kişi olduğu durumda, tüzel kişilerin registresi sırasında Rus noter tarafından onaylanacak şirket kurma başvurusunu söz konusu yabancı tüzel kişinin Genel Müdürü veya aynı pozisyonda görev alan kişi imzalamak zorundadır.

Şirket kurulduktan sonra ilgili sosyal sigorta fon'undan, zorunlu sağlık sigortası fon'undan, emeklilik fon'undan ve istatistik dairesinden kayıt belgeleri alınmak zorundadır.

3.2. Şirket ve Şube Kazançlarının Vergilendirilmesi

Şirket ve şubelerin Rusya Federasyonu'nda elde ettikleri safi kazançlar %24 kurumlar vergisine tabidir. Faaliyet yılı içinde elde edilen kazançlar 3'er aylık dönemler halinde beyan edilerek (Kvartal) %24 peşin vergiye tabi tutulmakta, yıl bitiminde yıllık kazanç üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden peşin ödenen vergiler mahsup edilmektedir. Elde edilen kazancın gerçek kişi yerli ve yabancı ortaklar ile Rusya Federasyonu'nda bir işyeri veya daimi temsilcisi bulunmayan yabancı kurum ortaklarına kar payı olarak dağıtılması halinde temettü stopajı hesaplanmaktadır. Gerçek kişi yerli ortağa uygulanacak temettü vergisi oranı % 9'dur, Gerçek kişi yabancı ortağın temettü stopajı ise %30, Rusya'da yerleşik olmayan yabancı ortak tüzel kişiliğe yapılacak olan temettü ödemesindeki stopaj oranı ise %15'dir. Ancak ikili vergi önleme anlaşma hükümleri ayrıca dikkate alınmak durumundadır. Örneğin Türkiye ile Rusya

Federasyonu arasındaki çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması hükümleri gereği Rusya Federasyonu'nda bir işyeri veya daimi temsilcisi bulunmayan bir Türk şirketinin veya gerçek kişi Türk vatandaşının Rusya'da kurulu bir şirketten temettü geliri elde etmesi halinde kaynakta kesinti sureti ile %10 oranında vergilendirme yapılacaktır.

3.3. Temsilci Ofis - İrtibat Ofis Kuruluşu

Rusya Federasyonu kanunlarına göre; bir yabancı tüzel kişilik ticari faaliyet alanlarını genişletebilmek amacıyla Rusya Federasyonu alanlarında yürürlükte olan kanun ve prosedürlere uyarak kendi şube ve/veya temsilciliğini açabilir.

Temsilci Ofislerin temel fonksiyonu merkez ofisin ticari ilişkilerini kurmak ve yürütmek, onun adına pazarlama çalışmaları yapmak, gerektiği takdirde merkez ofis adına kontratlar imzalamaktır (Alım ve/veya satım kontratları).

Rusya Federasyonu kanunları gereği temsilci ofislerin hükmi şahsiyeti yoktur, tüzel kişilik oluşturmadan faaliyette bulunurlar. Temsilci ofislerin bizzat ticari aktivitede bulunmaları, Rusya Federasyonu'nda kaynaklı gelir elde etmeleri, özetle vergiyi doğuran olayın konusuna giren işlemlere katılmaları halinde, normal bir şirket gibi vergi yükümlüsü sayılırlar ve vergilendirilirler.

Özellikleri nelerdir?

- Ruble ve/veya döviz hesabı açabilirler
- Temsilci ofisler tüm giderlerini bu hesaptan karşılayabilirler (Kiralar, maaş ödemeleri, iktisadi kıymetlerin alımları, reklam ve pazarlama giderleri gibi)
- Temsilci ofislerin ofis kira giderleri KDV'sinden muafır (Karşılıklılık ilkesine göre)
- Süreli kurulurlar

3.4. Temsilci Ofis Kuruluşunda İstenen Belgeler

- Şirketin antetli kağıdı üzerinden yazılmış temsilcilik akreditasyon başvurusu. İşbu başvuru aşağıdaki bilgileri içermek zorundadır:
 - o Şirketin ismi;
 - o Kuruluş tarihi;
 - o Bulunma yeri;
 - o Faaliyet konusu;
 - o Yönetim organları;
 - o Tüzüğe göre şirketi temsil edenler;
 - o Temsilciliğin açılması nedeni, Rus ortaklarla çalışma perspektifi;

- Şirketin tüzüğü (noter onaylı kopyası)
- Şirketin Sanayi ve Ticaret odasına kayıtlı olduğuna dair belge, Ticaret sicil gazetesi
- Banka referans mektubu
- Rusya Federasyonu'nda temsilcilik kurma kararı
- Temsilciliğin müdürü adına düzenlenen tam vekaletname
- Temsilcilik tüzüğü
- Temsilciliğin kuruluş işlemlerini takip edecek Rus vatandaş adına sınırlı vekaletname
- Vergi dairesinde kayıtlı olduğuna dair belge
- Rusya Federasyonu'ndaki iki şirketten referans mektubu

Tüm evrakların apostilli ve noter onaylı tercüme edilmiş olması gerekmektedir. Apostilin Türkçe, asıl nüshalarında olması gerekmektedir.

IV. YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLERDE ÇALIŞTIRILACAK YABANCI PERSONELİ DURUMU

Yabancı ülke vatandaşının statüsü onun ait olduğu kategoriye bağlı olarak değişmektedir. Şu anda yürürlükte olan üç kategori bulunmaktadır: (1) Geçici süreye gelenler, (2) geçici oturma izni olanlar, (3) daimi oturma izni olanlar.

Rusya Federasyonu alanında yabancı işçinin çalıştırılması için çalışma izni alınması gerekmektedir. Çalışma izni bir yıllığına verilir ve her yıl yeniden başvurulması gerekmektedir. Çalışma izninin alınma prosedürlerini aşağıdaki gibi özetleyebiliriz.

- Yabancı işçi çalıştırma gerekliliğini tasdikleyen raporun alınması gerekmektedir (İşsizlik ile sorumlu devlet organı tarafından verilir).
- Bölgesel Federal göçmen bürosundan yabancı işçi çalıştırılması için kotanın alınması gerekmektedir (burada her bir çalışan için 3000 ruble devlet harcının ödenilmesi gerekmektedir). Kotaların verilme süresi evrakların teslim tarihinden itibaren 30 gündür. Alınan kota bir şirket için geçerlidir ve başka şirkete devredilemez.
- Vergi dairesine bilgi verilmesi gerekmektedir.

Ayrıca her bir çalışanın çalışma kartının olması gerekmektedir. Bu kartlar da Federal göçmen bürosundan alınmaktadır ve bu esnada 1000 ruble devlet harcının ödenmesi gerekmektedir. Bu işlemin de

süresi 30 gündür.

İzinsiz Yabancı işçi çalıştırılmasında öngörülen cezalar

Çalışma izni olmayan işçinin çalıştırılması veya şirketin yabancı işçi çalıştırma kotası bulunmaksızın işçi çalıştırılması durumunda aşağıdaki cezalar öngörülmüştür:

Tüzel kişiler için öngörülen ceza 250.000 -800.000 ruble arası (her bir çalışan için)

Şirket yöneticileri için öngörülen ceza 25.000 -50.000 ruble veya faaliyetin 90 güne kadar durdurulması

V. RUSYA FEDERASYONU VERGİ SİSTEMİ

Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler

5.1 Kurumlar Vergisi

Merkezi Rusya Federasyonu'nda bulunan tam mükellef Rus şirketleri ile Rusya Federasyonu içinde daimi temsilcilik aracılığı ile kendi faaliyetlerini gerçekleştiren yabancı şirketler bu verginin mükellefidir. Verginin oranı %24'tür.

5.2 Gelir Vergisi

Gerçek kişilerin bir takvim yılında elde ettikleri kazançlar üzerinden ödedikleri bir vergidir, oranı %13'tür. Dar mükellef (yerleşik sayılmayan) yabancı gerçek kişilerde ise verginin oranı %30'dur.

Bir iş yerinde ücretli olarak çalışan kişilerde aynı oranlarda gelir vergisi ödenmektedir, ancak bunların gelir vergisi işveren tarafından brüt ücretinden kesilerek vergi idaresine yatırılmaktadır.

Dolaylı Olarak Ödenen Vergiler

5.3. Katma Değer Vergisi

Rusya Federasyonu topraklarında malların (işlerin, hizmetlerin) satışı, borç takası anlaşması üzerinden mal (yapılan iş sonuçlarının, hizmetinin) devri ve rehin konularının devri ve ayrıca mülkiyet

haklarının satışı, kendi ihtiyacı için inşaat-montaj işi ve Rusya Federasyonu gümrük alanına malların girişi KDV'ye tabidir.

Verginin Mükellefi

KDV'nin mükellefleri aşağıdakilerdir:

- Kurumlar (şirketler, işletmeler v.s.)
- Özel teşebbüsler
- Rusya Federasyonu gümrük kanunu uyarınca tespit edilen, RF gümrük sınırından malların geçişi ile ilgili vergi mükellefi kabul edilen şahıslar.

Genel vergi oranı %18'dir, temel gıda maddeleri, çocuk giysileri, okul malzemelerine uygulanan oran %10'dur. İhracat işlerinde uygulanan oran % 0'dır.

5.4 Aktif vergisi

Mükellefler

- Rus şirketler
- RF alanında daimi temsilcilik aracılığı ile faaliyette bulunan ve/veya RF alanında, RF sularında, RF ekonomik alanlarında gayrimenkul varlıklara sahip yabancı şirketler

Verginin Konusu

- Rus şirketleri için bilançoda duran varlıklar olarak kayda alınan menkûl ve gayrimenkul varlıklar.
- RF alanında faaliyet gösteren daimi temsilcilikler için duran varlıklar olarak kayda alınan menkûl ve gayrimenkûl varlıklar.
- RF alanında faaliyette bulunmayan yabancı şirketler için RF alanında mülkiyetinde bulunan gayrimenkûl varlıklar.

Vergi Oranları

Vergi oranları RF bölge kanunları tarafından belirlenmektedir ve %2,2 geçmemektedir. Vergi konusu ve vergi mükellefi kategorisine bağlı olarak vergi oranları farklılaştırılabilir.

5.5 Ticari Kazançların Vergilendirilmesinde Kanunen İndirilebilen ve İndirilmeyecek Giderler:

Vergi kodeksinin en önemli değişikliklerinden bir tanesi vergi matrahının tespitinde, indirim konusu yapılan giderlerdeki normların, şirketler lehine değiştirilmesidir. Bilindiği üzere RF kanunları uyarınca bir giderin vergi matrahından indirilmesi için iş ile ilgili bir gider olması, kanuni belgelerle tevsik edilmesi yeterli olmamaktadır. Bu gider için kanunda belirlenmiş bir norm var ise ve bu norm aşılmış ise, aşan kısım **“kanunen kabul edilmeyen gider”** sayılmaktadır. İşte yeni vergi kodeksinde bu normlar firmalar lehine azaltılmıştır. Bu bölümde giderler ile ilgili özellik arz eden konulara yer vereceğiz

Gider kalemleri ile ilgili açıklamalara geçmeden önce, giderler ile ilgili genel hükümleri kısaca özetlemekte fayda vardır. Kanunun 252/1 maddesi uyarınca

“Vergi mükellefi elde edilen gelirleri yapılan giderler tutarında azaltmaktadır” (vergi kodeksinin 270 maddesinde belirtilen giderler hariç).

Giderler, yasal dayanağı olan ve resmi şekilde ispatlanmış, vergi mükellefinin yaptığı harcamalardır (vergi kodeksinin 265. maddesinde öngörülen zararlar).

Yasal dayanağı olan giderden kastedilen ekonomik açıdan haklı, değeri para cinsinden ifade edilmiş harcamalardır.

Resmi şekilde ispatlanmış giderden kastedilen ise Rusya Federasyonu kanunları uyarınca gerekli belge ve evraklarla desteklenmiş harcamalardır veya yabancı ülke alanında yapılan giderler yabancı ülkede uygulanmakta olan iş adetlerine uygun şekilde düzenlenen evraklarla ve/veya dolaylı olarak giderleri tasdikleyen evraklarla (bunun içinde gümrük beyannamesi, iş seyahati emri, yolculuk evrakları, anlaşma gereği yapılan işlerin raporu) desteklenmiş giderler anlaşılır. Gelir elde etmek amacıyla faaliyet gerçekleştirilmesi için yapılan herhangi bir harcama gider olarak kabul edilmektedir.

Ticari kazançların vergilendirilmesinde kanunen indirilebilen giderleri aşağıdaki gibi özetleyebiliriz:

Üretim ve Satışla İlgili Giderler

- Mal, iş hizmet üretimi, depolaması, ulaştırılması ile ilgili giderler;
- Duran varlıkların bakım, işletme ve tamirat giderleri;
- Doğal kaynakları işletme giderleri;
- Araştırma Geliştirme giderleri;
- Zorunlu ve gönüllü sigorta giderleri;
- Ücret giderleri;
- Amortisman giderleri
- Üretimle ilgili diğer giderler;

Satış Dışı Diğer Giderler

- Geçmiş yıl zararları;
- Şüpheli alacaklara ayrılan karşılıklar.

Ticari kazançların vergilendirilmesinde kanunen kabul edilmeyen giderleri aşağıdaki gibi özetleyebiliriz:

- Üretim, satış veya yönetimle ilgisi olmayan, ekonomik olarak temellendirilmemiş giderler;
- Vergilendirmeden sonra paylaştırılan temettü tutarları;
- Bütçe ve bütçe dışı fonlarına vergi cezaları;
- Adi ortaklığa yapılan yatırımlar;
- Vergi kodeksinde belirtilen normları aşan giderler;
- İş sözleşmelerinde öngörülmemiş ödemeler;

- Üretim ve satışla ilgili olan fakat evraklarla tasdiklenmemiş giderler.
- Ticari olmayan şirketlere yapılan bağışlar, üyelik giderleri.

5.6 Geçmiş Yıl Zararları

Önceki vergi döneminde veya vergi dönemlerinde kanunun kabul ettiği zararları elde eden vergi mükellefleri, cari dönemin vergi matrahını bu zararlar kadar azaltabilirler. Zararların gelecek dönemlere aktarımında süre 10 yıldır. Geçmiş yıl zararının indirilmesinde bir kısıt yoktur ve karın izin verdiği sınırlar içerisinde hepsi indirilebilir.

5.7. Vergilendirilecek Matrahın Tespitinde Dikkate Alınmayan Gelirler (Vergilendirilmeyecek Gelirler)

Avans Ödemeleri

Vergilendirilecek matrahın tespitinde “tahakkuk” esasını kullanan firmaların, satışa konu olan malların (işlerin, hizmetlerin) ön ödemesi (avansı) şeklinde diğer gerçek ve tüzel kişilerden elde ettikleri gelirler vergiye tabi değildir.

Bilindiği üzere aynı avanslar KDV konusuna girmektedir.

Rehin ve Kapora Şeklinde Elde Edilen Gelirler

Bir yükümlülüğün yerine getirilmesini garanti etmek amacı ile rehin veya kapora olarak elde edilen gelirler vergiye tabi değildir.

Kredi ve Borç Anlaşmaları ve Finansal Yardım Şeklinde Elde Edilen Kaynaklar

Kredi ve borç anlaşmaları (borç şekline bakılmaksızın elde edilen kaynaklar) üzerinden elde edilen kaynaklar veya söz konusu borçların kapatılması için elde edilen kaynaklar şeklindeki gelirler.

Rusya Federasyonu kanunları gereği, Finansal Yardım müessesesi bazı dönemlerde bir zorunluluk olarak kullanılmıştır. Özellikle 1998 ekonomik krizi (devalüasyon) dövizli borçları olan Rus firmalarının bilançolarını olumsuz etkilemiş ve net varlıklar bir çok şirkette kayıtlı sermaye tutarının altına düşmüş ve negatif olmuştur.

Net varlıkların, kayıtlı sermayenin altına düşmesi halinde çözümü bulunmaktadır. Ancak net varlıklar negatif olduğunda çözümsüzlük gündeme gelmektedir. Kıymetli evrak departmanı bu gibi durumlarda sermaye artışına izin vermediği için firmaların bir bölümü, karşılıksız finansal yardım adı altında yurtdışından nakit fonlar getirmektedir. Vergi kodeksinin 251. maddesi uyarınca bu fonlar vergiye tabi değildir.

Mali Yardım Olarak Gelen Varlıklar

Şirket tüzük sermayesinin %50'sinden fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişiden veya kendi tüzük sermayesinin %50'sinden fazlası

başka şirkete ait olan tüzel kişiden gelen varlıklar gelir olarak vergi matrahına dahil edilmemektedir. Burada dikkat edilmesi gereken husus alınan varlıkların (para hariç) 1 yıl içinde üçüncü şirketlere devir edilmemesi şartıdır.

VI. RUSYA FEDERASYONU'NDA FAALİYETİNİ DAIMİ TEMSİLCİLİK ARACILIĞI İLE YÜRÜTMİYEN VE RUSYA FEDERASYONU KAYNAKLARINDAN GELİR ELDE EDEN YABANCI İŞLETMELERİN VERGİLENDİRİLMESİ (SORUMLU SIFATIYLA STOPAJ UYGULAMASI).

Rusya Federasyonu'nda yerleşik olup, kayıtlarında, yabancı tüzel kişilere (Rusya Federasyonu'nda yerleşik olmayan yabancı tüzel kişilikler) ait masraf, gider niteliğinde fatura bulunduran Rus tüzel kişilerin (tamamı yabancı sermayeli Rus firmaları ve Daimi temsilcilik şeklinde çalışan inşaat firmaları dahil) başını en fazla ağrıtan, hataların çok sıkça yapıldığı konulardan bir tanesi de, bu nitelikteki faturaların bedellerinin yurt dışına transferlerindeki stopaj uygulamasıdır. Bazen Rusya Federasyonu'ndaki organizasyona ait karları azaltmak düşüncesiyle yurt dışından tedarik edilen bu faturalar (özellikle hizmet niteliğinde olanlar) şirketi alternatif stopaj maliyeti ile karşı karşıya bırakmaktadır.

6.1 Yabancı Şirketlerin Elde Ettiği Hangi Gelir Türleri Stopaja Tabi Olacaktır?

Bu sorunun cevabı vergi kodeksinin 309. maddesinde yer almaktadır.

- a) Rusya Federasyonu kanunları çerçevesinde kurulmuş şirketlerin ortağı olan yabancı gerçek ve/veya tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri

- b) Şirketlere, diğer kişilere veya bunların birliklerine ait kazancın veya mülkün dağıtımını sırasında, şirketlerin, diğer kişilerin veya birliklerine ait kazancın veya mülkün dağıtımını sırasında, şirketlerin, diğer kişilerin veya birliklerin tasfiyesi dahil, yabancı şirketlerin lehine tahsis edilen gelirler.
- c) Her türlü borç üzerinden elde edilen faiz gelirleri, iştirak kazanç hakkını veren tahviller (konvertible tahviller dahil) üzerinden elde edilen gelir.
- d) Maddi olmayan mülk objelerine ait mülkiyet hakkının Rusya Federasyonu'nda kullanılmasından elde edilen gelirler. Bu gelirlere; edebiyat eseri, sanat veya bilim ürünlerine ait yazar haklarının kullanımından yapılan ödemeler, sinema ürünleri veya televizyon veya radyo için kayıtlar dahil, her türlü patentlerin, ticari markaların, çizim veya modellerin, planların, gizli formüllerin veya sanayi, ticari veya bilim tecrübesine ait bilginin kullanım hakkı için ödenen tazminat ve her türlü diğer ödemeler dahildir.
- e) Aktiflerin %50'den fazlası, Rusya Federasyonu topraklarında bulunan gayrimenküllerden oluşan işletmelerin hisselerinin ve bu hisselerin türevleri niteliğindeki finansal araçların satışından elde edilen gelirler.
- f) Rusya Federasyonu topraklarında bulunan gayrimenküllerin satışından elde edilen gelir. Bilindiği üzere Rusya Federasyonu kanunları gereği yabancı gerçek ve/veya yabancı tüzel kişilikler gayrimenkül satın alabilirler. Bunun için Rusya Federasyonu'nda yerleşik olma şartı aranmaz.
- g) Rusya Federasyonu topraklarında bulunan mülkün kiraya verilmesinden dolayı elde edilen gelir, leasing işlemleri, gemilerin

veya uçakların ve/veya taşıt araçlarının, ayrıca uluslararası nakliyatta kullanılan konteynerlerin kiraya verilmesinden elde edilen gelirler.

h) Uluslararası nakliyattan elde edilen gelir. Nakliyat işinin Rusya Federasyonu alanları dışında bulunan iki nokta arasında gerçekleşmesi halinde vergileme yapılmaz.

i) Sözleşme şartlarının ihlali halinde ödenen cezalar, gecikme faizleri

j) Diğer benzer gelirler.

6.2 Vergi Stopajının Hesaplanması ve Ödenmesi Özellikleri

Stopaj'ın hesaplanıp, ödenmesi sorumluluğu yabancı şirkete ödemedede bulunan Rus şirketine ve/veya R.F'da daimi temsilcilik aracılığı ile faaliyette bulunan yabancı şirkete aittir. Ödemede bulunan yabancı işletmenin Rusya Federasyonu'nda daimi temsilciliği var ise ve gelir daimi temsilciliğe ait ise stopaj hesaplanmaz. Çünkü bu gelir kanun gereği gerçek usulde vergilendirilecektir. Bu nedenle, yabancı işletmenin temsilcileri, vergi organına kayıtlı olduklarına dair belgeyi (noter tasdikli olması gerekir) ödemedede bulunacak kişilere ibraz etmek durumundadırlar. R.F kaynaklarından gelir elde eden yabancı tüzel kişiliğin ülkesi ile Rusya Federasyonu arasında çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması var ise bu anlaşmadaki prensipler de dikkate alınacaktır.

VII. BASİTLEŞTİRİLMİŞ VERGİ SİSTEMİ

Özel bir vergilendirme rejimini ifade eden “basitleştirilmiş vergi sistemi”nin yeni değişiklikleri 01.01.2003’ten itibaren geçerlidir. Basitleştirilmiş vergi sistemi, Rusya Federasyonu kanunlarının öngördüğü genel vergi sistemi ile birlikte kuruluşlar ve özel teşebbüslerce kullanılmaktadır.

Basitleştirilmiş vergi sistemi ve genel vergi sistemi arasındaki geçişler, kuruluşlar ve özel teşebbüsler tarafından isteğe bağlı olarak gerçekleşir. Geçiş düzeni federal kanun ile düzenlendiğinden, Rusya Federasyonu bölge yönetimlerinin ayrı bir norm koyma hakları yoktur.

7.1 Hangi Vergiler, Ne Şekilde Hesaplanacak?

Kuruluşların (şirketlerin) basit vergi sisteminden yararlanması halinde kurumlar vergisi, KDV, mülk vergisi ve tek sosyal vergi ödenmeyecektir. Yalnız 31.12.2002 tarihli 191 sayılı federal kanunun getirdiği değişikliğe göre, basit vergi sistemini uygulayan vergi mükellefleri, Rusya Federasyonu gümrük sınırından ithal edilen malların geçişi ile ilgili olarak KDV mükellefleri sayılırlar. Özetle basit vergi mükellefi olan firma mal ithalatında bulunur ise gümrükte malın KDV’sini ödeyecektir.

Kuruluşlar bu vergi yerine, vergi dönemi içinde, şirketin gerçekleştirdiği olağan faaliyetinin sonuçlarına göre hesaplanan tek vergiyi ödeyecektir. Basit vergi sistemini uygulayan kuruluşlar,

zorunlu emeklilik sigortası aidatlarını Rusya Federasyonu kanunları çerçevesinde ayrıca öderler.

Yukarıda adı geçen vergiler dışındaki tüm vergiler şirketler tarafından genel vergi sistemi çerçevesinde ödenir.

7.2 Basitleştirilmiş Vergi Sisteminden Yararlanma Şartları

Cari yıl içerisinde ilk dokuz aylık ciroları 15.000.000 Rubleyi (KDV hariç) aşmayan şirketler basitleştirilmiş vergi sistemine geçebilirler. Bu sistemden yararlanmak isteyen şirketler, 1 Ekim- 30 Kasım arasındaki süre içerisinde 9 aylık satış cirolarını belirten bir dilekçeyi kayıtlı olduğu vergi dairesine vererek basitleştirilmiş vergi sisteminden yararlanabilirler. Bununla beraber vergi kodeksinin 346.12 maddesinde basitleştirilmiş vergi sisteminden yararlanamayacak olan kuruluşların listesi belirtilmiştir. Bunlar aşağıdaki gibidir:

- Şubelere ve/veya temsilciliklere sahip işletmeler
- Bankalar
- Sigortacılar
- Özel emeklilik fonları
- Yatırım fonları
- Değerli evrak piyasası profesyonel üyeleri
- Rehin karşılığı ödünç para verenler
- Lüks tüketim mallarını üreten ve ayrıca yeraltı zenginlikleri, çok yaygın yeraltı zenginlikleri hariç, kazı yoluyla elde eden ve satan işletmeler ve özel teşebbüsler.

- Kumar işini yürüten işletmeler ve özel teşebbüsler.
- Özel noterler
- Mal paylaşımı anlaşmasının katılımcıları olan işletmeler ve özel teşebbüsler.
- Vergi kodeksinin 26.1. bölümü uyarınca tarım ürünleri üreticilerinin vergilendirilmesi sistemine (ziraat vergisine) geçen işletmeler ve özel teşebbüsler.
- Sermayesinin %25'ten fazlası diğer şirketlere ait olan işletmeler. Söz konusu sınırlama, kuruluş sermayesinin tamamı engelliler topluluğu kuruluşlarının aidatlarından oluşan işletmeler için geçerli değildir, eğer ki engellilerin ortalama sayısı çalışanların toplam sayısında en az %50 ve maaş fon'unda onların payı en az %25 ise.
- Vergi (rapor) dönemi itibarıyla RF İstatistik Komitesinin tespit ettiği düzen içinde hesaplanan işçilerin ortalama sayısı 100'ü aşan işletmeler ve özel teşebbüsler.
- Rusya Federasyonu muhasebe kanunları uyarınca bakiye bilanço değeri 100.000.000 Rubleyi aşan iktisadi kıymetlere ve maddi olmayan aktiflere sahip olan işletmeler.

7.3 Basitleştirilmiş Vergi Sisteminin İşleyişi

Basitleştirilmiş vergi sistemine geçme isteğini beyan eden işletmeler ve özel teşebbüsler, bu sisteme geçmek istedikleri yıl için, bir önceki yılın 1 Ekim ile 30 Kasım tarihleri arasında, bağlı buldukları vergi organlarına başvururlar. Başvuruda cari yılın 9 ayı itibarıyla gelir

Miktarı da belirtilir. Yeni kurulan şirketler, kurulma anından itibaren cari takvim yılında basitleştirilmiş vergi sisteminden faydalanabilirler. Basitleştirilmiş vergi sistemini seçenler vergi dönemi sona ermeden genel vergi sistemine dönemezler.

Eğer vergi döneminin (rapor) sonu itibarıyla mükellefin geliri 20.000.000 Rubleyi aşar veya işletmenin mülkiyetinde bulunan iktisadi kıymetlerin ve maddi olmayan aktiflerin bakiye bilanço değeri 100.000.000 Rubleyi aşar ise, firma sözkonusu limitin aştığı kvartaldan itibaren genel vergi sistemine geçmiş sayılır. Genel vergi sistemine dönülen kvartalda, zamanında aylık avans ödemesi yapılmadığı için tahakkuk eden gecikme cezaları sözkonusu vergi mükelleflerince ödenmez.

Gelirin, yukarıda yer alan limitleri aştığı vergi (rapor) dönemi sona erdikten sonra geçen 15 gün içinde, mükellef vergi organını bilgilendirir ve genel vergi sistemine döner. Vergi mükellefi, basitleştirilmiş vergi sistemini kullanma hakkını kaybettiği tarihten sonra en az 1 yıl geçmeden tekrar basitleştirilmiş vergi sistemine dönemez. Basit Vergi Sistemi mükellefleri 1 Ocak 2003 tarihinden itibaren işçilerin Tek Sosyal Vergisini de ödememektedirler.

Vergilendirmede 2 yöntem geçerlidir.

- a) Toplam gelir (vergi oranı %6)
- b) Giderler tutarında azaltılmış Gelirler (Toplam gelirden giderler düşüldükten sonra kalan kısım- vergi oranı %15) .

Yöntemlerin seçiminde mükellef serbesttir. Basit vergi sisteminin ilk defa uygulanacağı vergi dönemi başlamadan vergi mükellefi vergilendirme yöntemini seçmek zorundadır.

VIII. GÖTÜRÜ USUL GELİR VERGİSİ SİSTEMİ

Özel bir vergilendirme rejimini ifade eden “Götürü Usul Gelir Vergisi” Rusya Federasyonu Vergi Usul Kanununun 26.3 bölümünde düzenlenmektedir ve 1 Ocak 2003 tarihinden itibaren genel vergi sistemi ile birlikte ilgili Rusya Federasyonu bölgelerinde sözkonusu bölgelerin kanunlarıyla yürürlüğe konulmaktadır.

8.1 Vergiye Tabi Faaliyet Türleri

Sözkonusu özel vergilendirme rejimi, ilgili Rusya Federasyonu bölgelerinin kararıyla aşağıdaki girişimcilik faaliyetleri için uygulanabilir:

- hizmetler (ayakkabı, giyim, ev eşyası bakım ve tamirâtı, kuaför, çamaşırhane ve benzeri hizmetler);
- taşıt araçlarının tamiri, teknik bakımı ve yıkama hizmetleri;
- alanı 150 m²'yi aşmayan mağaza ve pavilyon, çadırlar ve diğer perakende satış yerleri, seyyar satıcılar vasıtasıyla gerçekleştirilen perakende ticaret;
- paralı park yerlerinde araba muhafaza hizmetleri;
- alanı 150 m²'yi aşmayan toplu yemek yerlerinde verilen yemek hizmeti;
- en fazla 20 taşıta sahip şirketlerin ve özel teşebbüslerin sundukları yolcu ve yük taşıma hizmeti;
- dış reklamın dağıtımı ve/veya yerleştirilmesi.

8.2. Verginin Konusu, Vergi Matrahı ve Vergi Oranı

Götürü Usul Gelir Vergisinin uygulandığı Rusya Federasyonu bölgesinde yukarıda sayılan G.U.G. Vergisine tabi olan girişimcilik faaliyetlerini yürüten şirketler ve özel teşebbüsler Götürü Usul Gelir Vergisinin mükellefidir.

Götürü Usul Gelir Vergisinin konusu, mükellefin götürü usulde hesaplanan geliridir.

Götürü Usul Gelir Vergisinin matrahı, vergi dönemi sonu itibarıyla belli girişimcilik faaliyeti üzerinden hesaplanan baz gelir katsayısının, ilgili girişimcilik faaliyetini temsil eden fiziki göstergeyle çarpımı sonucu elde edilen gelir tutarıdır.

IX. RUSYA FEDERASYONU'NDA YABANCI GERÇEK KİŞİLERİN VERGİLENDİRİLMESİ

Rusya Federasyonu'nda yabancı veya yerli gerçek kişi değil, yerleşik ve yerleşik olmayan (tam ve dar mükellef) gerçek kişi gelirlerinin vergilendirilmesinden söz edebiliriz. Rusya Federasyonu'nda geçmiş 12 ay içinde 183 günden fazla bulunan kişiler yerleşik sıfatı ile vergilendirilmektedir. Yerleşik mükelleflerin ücret ve benzeri gelirlerine %13 oranı uygulanırken, vergi yerleşği olmayan gerçek kişilerin benzer gelirleri %30 oranı ile vergilendirilmektedir. Vergi yerleşği sayılan mükellefler tüm dünya gelirlerini Rusya Federasyonu'na getirip beyan etmek zorundadır. (tam mükellefiyet esasında vergilendirme).

NEXIA TÜRKİYE MERKEZ OFİS
Büyükdere Cad. No: 23 Kat: 5
34381 Şişli / İSTANBUL
Tel.: 0212 225 68 78
Faks: 0212 225 62 52

NEXIA ADANA
Cemalpaşa Mah. Cevat Yurdakul Cad.
No: 28 Oğuz Ayhan Ap. Kat: 2 Daire: 7
01120 Seyhan / ADANA
Tel.: 0322 453 99 02 / 0322 457 77 94
Faks : 0322 457 77 14

NEXIA ANKARA
Mesnevi Sok. Alper İş Merk. No: 25/10
06540 Aşağı Ayrancı / ANKARA
Tel.: 0312 440 21 23
Faks: 0312 439 62 19

NEXIA BURSA
Yalova Yolu Buttım Plaza Kat: 17
16250 BURSA
Tel.: 0224 211 42 24
Faks: 0224 211 42 49

NEXIA İZMİR
1378 Sok. Türksoy Ap. No: 4/4
35220 Alsancak / İZMİR
Tel.; 0232 421 52 00
Faks: 0232 421 53 00

MOSKOVA OFİS
T&T CONCLTING LLC
AUDIT PARTNERS LLC
Bosboy Ovchinnikovskiy per.
16. Torgoviy Centre Arcadia
Ofis No: 419 Moscow / RUSSIA
Tel.: 0074955102882
Faks: 0074955102883

